

הארץ

כללי

תנאי השוק האמריקאי שונים

אורה קורן | 11.05.2004 | עודכן ב: 04:35

לא מעט גופים אינטרסנטיים במשק ישמחו, כנראה, בשבועות הבאים לאמץ את ממצאי המחקר הנוגע להשפעתו של חוק חובת סימון המחירים על התייקרות מוצרים. ממצאים אלה משחקים לידיהם של רשתות השיווק הגדולות והיצרנים, המעוניינים בביטולו של החוק כדי להגדיל את רווחיהם. עם זאת יש לזכור כי הממצאים מתייחסים לנתוני השוק האמריקאי, השונים מנתוני השוק הישראלי, ולכן אינם ממש רלוונטיים לוויכוח בישראל בעניין החוק.

המחקר שערך פרופ' דניאל לוי בארה"ב מתבסס על שוק שבו הרשתות מסמנות את המחירים על המוצרים, ועלויות הסימון חלות עליהן. בשוק הישראלי סדרנים מטעם החברות הם אלה המסמנים את המחירים, ועלויות הסימון חלות על החברות. לוי לא היה מודע להבדל זה, וגם לא ללחצים שהפעילו הרשתות על יצרנים בשנה החולפת להורדת מחירים, ולכן הסיק, לפני שהשלים את המחקר בישראל, כי הממצאים בארה"ב עשויים להשתקף גם במחקר שהוא מבצע בישראל, אם כי בעוצמה פחותה.

הבדל נוסף הוא שהמחקר האמריקאי מתבסס על השוואה בין מחירי מוצרים, ואילו המחקר הישראלי מתבסס על מדדי מחירים כלליים. ניתן להניח כי לוי יתקשה להוכיח שהזיקה בין השינויים במדדים לשינויים במחירי מוצרים נובעת דווקא מכניסתו לתוקף של החוק באותו מועד.

בתחרות הגוברת בישראל בין רשתות השיווק הגדולות לרשתות הפרטיות נוצר בשנה החולפת לחץ מתמשך מצד הרשתות על היצרנים להורדת מחירים; לחץ זה הופעל כדי שהרשת תוכל למכור במחיר מתחרה בלי לפגום ברווחיותה ואולי אף לשפרה. הלחץ של הרשתות על היצרנים עלול להתרופף עם היציאה מהמיתון, ואולם יש לקוות כי התחרות בין הרשתות תמשיך לשמור על לחץ כלשהו להורדת מחירים.

על כל פנים, הורדת מחירים לא תהיה פועל יוצא מביטול חוק חובת סימון המחירים, אלא תגרום לכך שהצרכן לא יוכל יותר להשוות מחירים בביתו לגבי אותם מוצרים שנרכשו ברשתות שונות ולבחור ברשת שבה יבצע את קנייתו הבאה. כך יוכלו הרשתות והיצרנים - לאחר שגם משקי הבית ייצאו, למעשה,

מהמיתון - להעלות מחירים, כמעט ללא הפרעה, והצרכן ישלם הרבה יותר מהתוספת שהוא ישלם למימון עלות יישום החוק, אם תגולגל לפתחו. זו הסיבה העיקרית שהניעה את הרשתות בעבר וכיום ללחוץ על משרד התמ"ת לבטל את החוק. עם זאת, משרד התמ"ת, הבוחן בימים אלה חלופות לחוק, יתקשה להסתמך על תוצאות המחקר המתייחס לתנאי שוק השונים לחלוטין מאלה הקיימים בישראל.

<http://www.haaretz.co.il/misc/1.965255>

קישורית למאמר באתר **הארץ**:

<http://www.themarker.com/misc/1.232836>

קישורית למאמר באתר **The Marker**: